

ΛΗΘΥΣΙΑ

ναβε τὰ καντήλια, ὅταν ἔνωσε ἓνα χέρι σιδερένιο νὰ τοῦ σφίγγῃ τὸ στήθος· τὰ πόδια του λύνισαν ἓνα ἀνατριχίασμα, σὰν νὰ περπατοῦσαν χιλιάδες μυρμηγκία ἀπάνω του, τοῦ ἔσεισε τὸ κορμί ἓνα ματιωμένο φῶς πέρασε ἀπ' τὰ μάτια του, κ' ἔσβυσαν ὅλα.

Σὰν ξανάνοιξε τὰ μάτια του, βρέθηκε πεσμένος μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ Ἱεροῦ. Ἀπ' τὸ παραθυράκι τῆς κόγχης εἶδε τ' ἀστέρια ν' ἀγνοσβύνουν μεσ' στὸ θαμπὸ φῶς τῆς αὐγῆς καὶ τὸ χρύο πρωῖνὸ ἀγέρι τοῦ ζωογόνησε τὴ σκέψη. Ἐκανε ν' ἀνασηκωθῆ, μὰ τὸ κορμί του δὲν ἄκουσε τὴν προσταγή, κ' ἔμεινε βαρεῖά ξαπλωμένο ἐκεῖ ποῦ εἶχε πέσει. Ξανασβύστηκε ὁ κόσμος προστὰ του, κ' ἓνα κλάψιμο, σὰν μικροῦ παιδιοῦ, μὴν ἀνανθη φωνή, ξέφυγε ἀπ' τὸ στόμα του, συσπασμένο κι' ἀκίνητο, καὶ τὰ μάτια του θόλωσαν ἀπὸ δυὸ δάκρυα, ποῦ ἔνωσε νὰ κυλοῦν στὰ μάγουλά του. Τὸ σαράκι ἔτριξε στὸ παλιὸ παγκάρι, τρώγοντας τὸ ξύλο, κ' ἔνωσε μέσα στὸ μυαλό του τίς δαγκάνες του νὰ τὸ τρυποῦν σιγά, σιγά. Ἐρριξε τὴ ματιά του ὅσο μπόρεσε γύρω του, ζητῶντας βοήθεια. Ἡ παλιὰ Παναγία, δίπλα στὴν πόρτα τοῦ Ἱεροῦ, μὲ τὸ θαμπὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ καὶ τῆς αὐγῆς, καθόταν ἀδιάφορη στὸ θρόνο της κρατῶντας τὸ παιδί στὰ γόνατά της.

Μὲ μιὰ βουβὴ παράκληση τῆς θύμισε ὅσα εἶχε κάνει γιὰ κείνην, καὶ τὸ μυαλό του ἀθέλητα ξαναγύρισε πίσω, ξανα-

ζώντας σὲ λίγες στιγμὲς ὅλη του τὴ ζωὴ. Τόσα χρόνια, τόσα χρόνια περασμένα.

Ξαναθυμήθηκε τὸν καιρὸ, σὺν πέθανε ἡ γυναῖκα του, ποὺ ἔρμος, διαβατικά, εἶδε στὴν ἔρημη τὴν ἐκκλησιά νὰ σταλίζονται γίδια, καὶ τὴν φτωχὴ τὴν Παναγιὰ ἔρημη, χωρὶς ἓνα καντήλι, μαυρισμένη ἀπ' τοὺς καπνοὺς τῆς φωτιᾶς τῶν τσοπάνηδων καὶ μισοξυσμένη ἀπ' τὰ βάρβαρα χέρια. Τὴ λυπήθηκε τότε, καὶ κουβαλῶντας τὰ λίγα πράματά του, ἔρμος, ἔμεινε κοντὰ στὴν ἔρημη τὴν Παναγιὰ, φύλακας καὶ προστάτης.

Πάστρεψε τὴν ἐκκλησιά, ἔφτιαξε τὸν αὐλόγυρο, διόρθωσε τὴ στέγη, καὶ ζητιανεύοντας χρόνια καὶ χρόνια στὰ γύρω χωριά, τὴ στόλισε, ἀγόρασε καντήλια, ἔφτιασε τὸ εἰκονοστάσι, κι ἄναβε τὰ καντήλια τῆς εὐλαβικὰ χρόνια καὶ χρόνια· διαβάζοντας μονάχος του ὑμολογοῦσε τὴν ἔρημη Παναγιὰ τοὺς κρούους ὄρθρους καὶ τὰ σκοτεινὰ ἀπόβραδα.

Θυμήθηκε πόσες φορὲς πῆγε στὴς μακρινὲς ρηματιῆς νὰ κόψη σφυριτῆς γιὰ νὰ τὴ στολίση στὴ χάρη τῆς, καὶ μὲ τὶ κόπο φύτεψε τὶς βιόλες στὸν αὐλόγυρο καὶ τὰ δεντρολίβανα, κουβαλῶντας ἀπὸ μακριὰ τὸ χῶμα. Πόσες φορὲς δὲ στερήθηκε τὸ λάδι ἀπ' τὸ φαί του γιὰ τὸ καντήλι τῆς! Ὅχι δὲν μποροῦσε νὰ τὰ ξεχάσῃ. Σαράντα χρόνια λατρεία καὶ συντροφιά δὲν ξεχνιοῦνται. Θὰ τὸν βοηθοῦσε ἡ Παναγιὰ!

Εἶχε πιά ξημερώση. Ἄκουγε νὰ φτάνουν ἀπὸ μακριὰ, ὅλο ἓνα καὶ πιὸ κοντὰ, τὰ κουδούνια τῶν γιδιῶν στὴν ἀντικρινὴ βουνοπλαγιά, καὶ τὸ μακρινὸ αὐτὸ ἀντίφωνο τῆς ζωῆς τοῦ ἔφερε τὴν ἐλπίδα. Δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἡ Παναγιὰ του!.. Θὰ ἔκανε τὸ θᾶμα.

Μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν εἰκόνα, περίμενε. Ἀργὰ-ἀργὰ περνοῦσαν οἱ ὥρες, χρόνια βαρεῖα. Πρέπει νὰ ἦτον περασμένο μεσημέρι. Μιὰ ἀχτίδα γλίστρισε ἀπάνω ἀπ' τὴν πόρτα, ἀριστερά, στὸ εἰκονοστάσι. Τὴν παρακολούθησε στὸν ἀργὸ δρόμο τῆς, ὡς που σβύστηκε μὲ τὸ γύρισμα τοῦ ἡλίου. Βουίζοντας ἓνα σκαθάρι μπῆκε ἀπ' τὴν κόγχη, ἔκανε μερι-

κοὺς γύρους ταράζοντας τὴ σιγή, καὶ ξανάφυγε. Ὁ ἀέρας ἔφερε τὴ μυρωδιὰ τῆς ζεστῆς πέτρας καὶ τοῦ θυμαριοῦ. Κάποιος σφύριζε στὴν ἀντικρινὴ βουνοπλαγιά. Ὑστερα τίποτε.

Καρφωμένα τὰ μάτια του στὴν εἰκόνα περίμενε...

Ἀκούστηκαν καὶ πάλι τὰ κουδούνια τῶν γιδιῶν ν' ἀπομακρύνονται γιὰ τὸν γυρισμό, στὴν ἀντικρινὴ βουνοπλαγιά. Τὸ παραθυράκι τῆς κόγχης ἔδειξε ἓνα κομμάτι γαλάζιο οὐρανό, ὅλο ἓνα καὶ πιὸ γαλάζιο, κι' ἄρχισε ἡ νύχτα νὰ κατεβαίνει στὴ μουχλιασμένη ἀτμοσφαῖρα τῆς ἐκκλησιᾶς, σκεπάζοντας τὸ γυμνὸ θόλο μὲ σκοτάδια. Τὸ πρόσωπο τῆς Παναγιάς ἔστεκε πάντα ἔμπρός του ἀδιάφορο καὶ ψυχρό.

Πέταξε τότε μὲ μιὰ στερνή ματιὰ στὸ πρόσωπο τοῦ ἀνίσχυρου θεοῦ του τὸ μῖσος καὶ τὴν περιφρόνηση, καὶ κλείνοντας τὰ μάτια πρόσμενε τὸ θάνατο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Χ. ΑΝΝΙΝΟΣ

